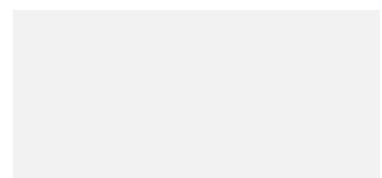
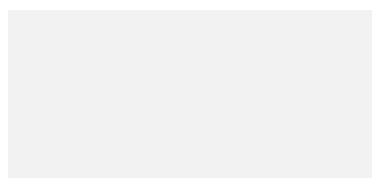
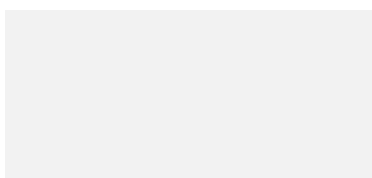

Kontroll av kapasiteten i dyrerom der det holdes verpehøner

Kontroll av kapasiteten i dyrerom der det holdes verpehøner

- **Ved beregning av hvor mange høner det er plass til, må man ta høyde for alle begrensende ressurser, ikke bare gulvareal.**
- Begrensende ressurser kan være: Bruksareal (gulvareal), strødd gulvareal, vagleplass, redeplass, tilgang til fôrtro og vannskåler, åpninger fra bygning og ut i driftsform med utegang.
- Den ressursen som begrenser antall høner mest, avgjør hvor mange høner det er plass til i dyrerommet.
- Informasjon om bygningen og inventar som stammer fra andre kilder kan være nyttig, **men informasjonen må verifiseres av inspektøren, som skal foreta målingene!**

Oppmåling i miljøbur

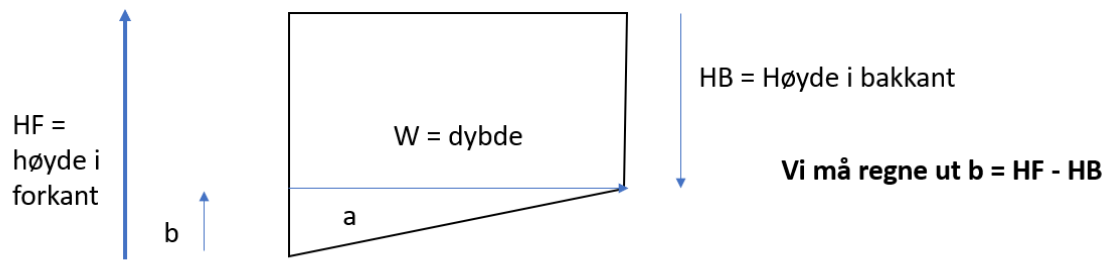
- Dersom det er flere bygninger og dyrerom med høner, må du beregne kapasiteten for hvert dyrerom.
- Maksimalt antall høner man kan ha i dyrerommet, finner man ved å regne maksimum kapasitet per bur, ganget med antall bur i dyrerommet.

Arealkrav:

- 850 cm² burareal per høne, 675 cm² av dette skal være bruksareal. Redeplass inngår ikke i bruksarealet.
- Bruksarealet skal ha en bredde på minst 30 cm, en høyde på minst 45 cm og en helning på maks 14%.
- Høyden i buret, utenom bruksarealet (for eksempel i redet), skal være minst 20 cm.
- Samlet areal skal uansett være minst 2000 cm² per bur.

Beregning av helning:

Utregning av helning

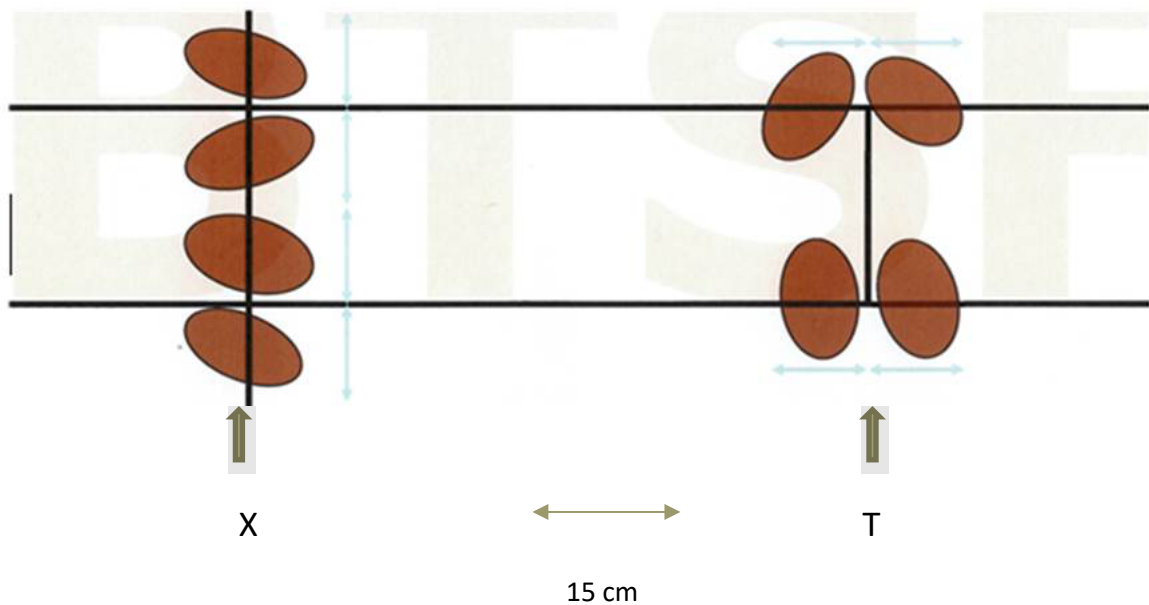

Helningsprosent:

$$\text{Helning} = \frac{b}{W} = \frac{HF - HB}{W} \times 100$$

Beregning av vagleplass:

- Hver høne skal ha minst 15 cm vagleplass. Alle hønene skal kunne vagle seg samtidig.
- Dersom to vaglepinner krysser hverandre, som en X eller en T (se illustrasjon under) er det bare plass til to høner rundt krysningspunktene.

Tilgang til sandbad og rede:

- Hønene skal ha tilgang på sandbad som stimulerer til å sandbade.
- Antall sandbad, og størrelsen på sandbadet, skal tilpasses flokkstørrelsen.
- Sandbadet skal være tilgjengelig i størst mulig del av lysdagen, og minimum 9 timer av lysdagen.
- Hønene skal ha tilgang på rede. Antall reder og størrelsen på redet skal tilpasses flokkstørrelsen.

Fôr, drikkeplass og klosliper:

- I hvert bur skal det være fôrtro som kan nyttes uten hindringer. Lengden skal være minst 12 cm pr. høne.
- Det skal være passende drikkesystem som står i forhold til antall høner i buret.
- I hvert bur skal det være klosliper tilgjengelig for hønene. Denne skal skiftes ved behov.

Oppmåling i aviarsystem

Arealkrav:

- Maksimum ni høner pr. m² bruksareal som er tilgjengelig for hønene. Det vil si at man må trekke fra areal som er opptatt av for eksempel forskåler eller drikkerenner (bredden på vannrørene).
- Bruksarealet skal ha en bredde på minst 30 cm, en høyde på minst 45 cm og en helning på maks 14%.
- Det skal være maksimalt 4 etasjer over hverandre.
- Høyden mellom etasjene skal være minst 45 cm.

Redeareal og sandbad:

- Minst ett enkeltrede for hver syvende verpehøne.
- Alternativt minst 1 m² redeplass pr. 120 høner, dersom man har fellesreder.
- Et areal med strø som skal minst utgjøre 1/3 av gulvarealet, og hver høne må ha tilgang på 250 cm² strødd areal.

Vagler:

- Minst 15 cm vagleplass til hver høne. Alle hønene skal kunne vagle seg samtidig. Vaglen skal ikke være anbrakt over strømrådet, og den vannrette avstanden mellom vaglene skal være minst 30 cm, og mellom sittepinnen og veggen minst 20 cm.

Fôr- og drikkeplass:

- Avlang fôrtro med minimum 10 cm troplass per høne, eller rund fortrô med minimum 4 cm troplass per høne.
- Drikkerenner med minimum 2,5 cm troplass per høne, eller rundt drikkekar med minimum 1 cm troplass per høne. Dersom det er vannipler eller drikkekopp, skal det være minst en vannippel eller drikkekopp per tiende høne.
- Fôrings- og drikkeanleggene skal være plasserte slik at alle hønene har lik adgang.

Eksempel på beregning av kapasitet i dyrerom med aviarsystem:

Areal: Det er 3 rekker med aviarer, hver bestående av 39 seksjoner på 1,2 meter, det vil si at total lengde på en aviarrekke er 46,8 meter. Aviarrekkene har en bredde på bruksarealet på 2,474 m i 1. etasje og 1,866 meter i 2. etasje. Til sammen er de 3 aviarrekkene 140,4 meter (46,8 x 3) lange. Dette gir $(46,8 \times 2.474) + (46,8 \times 1,866) = 203,112$ m² bruksareal per aviarrekke. Samlet bruksareal i aviarene blir da $3 \times 203,112 = 609,34$ m². Addert med gulvarealet (750 m²) får vi et totalt bruksareal på 1359,3 m².

Regelverket sier at det maksimalt skal være ni høner pr. m² bruksareal som er tilgjengelig for hønene. Det vil si at dersom man ikke tar høyde for andre begrensende faktorer enn areal, er det plass til $1359,3 \times 9 = 12\ 233$ høner.

Tilgang på strødd areal: Gulvflaten inne i dyreavdelingen er ca. 55 meter lang og 15 meter bred. I begge ender av rommet går det bort noen meter, ca. 5 meter i alt. Dette er ikke tilgjengelig strøareal for dyra. Avstanden fra gulvet og opp til 1. etasje i aviaret er 50 cm, og arealet under aviarrekkene kan derfor regnes med i bruksarealet. Dette gir et gulvareal med strø på ca. 750 m² (50 m x 15 m). Regelkravet er at hver høne skal ha tilgang til 250 cm² strødd areal. I dette tilfelle er det tilgang på strødd areal til $750/0.025 = 30\ 000$ høner.

Vagler: Hver aviarrekke har 634,53 meter med vagler. $3 \times 634,53$ gir en total vagleplass på 1903,59. Kravet i regelverket er 15 cm vagler per høne. Det vil si at det er vagleplass til $1903,59/0.15 = 12\ 690$ høner.

Reder: Dyrerommet har fellesreder. Totalt redeareal i aviarrekkene er 80 m². Minimum redeareal er 1 m² per 120 høne. Det vil si at det er redeplass til $80 \times 120 = 9600$ høner.

Fôrtro: Hver aviarseksjon har 4 rekker med fôrtro. Til sammen gir dette 561,6 meter fôrtro (140,4 meter x 4). Siden hønene kan spise fra begge sider av troa bli det 1123,2 meter tilgjengelig troplass. Forskriftskravet er 10 cm troplass per høne. Det betyr at det er troplass til $1123,2/0,10 = 11\ 232$ høner.

Vannipler: Hver aviarseksjon har 14 drikknippler. Til sammen på de 3 aviarrekkene blir dette 1638 drikknippler ((14 x 39) x 3). Forskriftskravet er en drikkenippel per tiende høne. Det betyr at det er nok drikkenippler til : $1638/0,10 = 16\ 380$ høner.

I dette eksempelet er det tilgang til rede som er den begrensende faktoren som er lavest, og derfor setter begrensingen for hvor mange høner det er kapasitet til i dyrerommet. I dette tilfellet er det 9600 høner.

Dersom besetningen er registrert med adgang til uteareal, må vi i tillegg kontrollere at det er nok åpninger som gir tilgang til utearealet:

- Åpninger fra fjørferrommets vegg til uteareal skal være minst 40 cm brede og 35 cm høye.
- Åpningene skal være fordelt langs hele husets lengde og utgjøre minst 2 meter åpning per 1000 høns.
- Kravet om utgangsåpninger gjelder fra bygningens vegg og ut mot veranda eller uteareal. Dette er avklart med Kommisjonen.

